

Co przyciąga dziś uwagę specjalistów zajmujących się seksualnością człowieka?

Raport z 20. Światowego Kongresu Zdrowia Seksualnego w Glasgow

What attracts the attention of the specialists in human sexology nowadays?
The report on the 20th World Congress on Sexual Health in Glasgow

Bartosz Grabski

Katedra Psychiatrii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego

Streszczenie:

Praca przedstawia raport z 20. Światowego Kongresu Zdrowia Seksualnego, który odbył się w 2011 roku w Glasgow. Uwzględniono w nim tematykę podjętą w wystąpieniach autorów zagranicznych i krajowych. Zwrócono uwagę na wybrane nowe trendy w rozwoju współczesnej seksuologii. Przedstawiono w zarysie działalność organizacji zajmujących się seksualnością, które zaznaczyły swoją obecność na Kongresie. Zamieszczono, krótkie kalendarium wydarzeń naukowych w zbliżającym się okresie.

Słowa kluczowe: seksuologia, zdrowie seksualne, Światowy Kongres Zdrowia Seksualnego
Seksuologia Polska 2011; 9 (2): 80–84

Summary:

The paper presents the report on the 20th World Congress on Sexual Health, which took place in Glasgow in 2011. The topics presented by foreign as well as domestic authors were included. The attention was paid to the selected new trends in the development of modern sexology. The work of organizations operating in the field of sexology, which participated in the Congress was presented. The brief timetable of the forthcoming scientific events is also included.

Key words: sexology, sexual health, World Congress on Sexual Health
Polish Sexology 2011; 9 (1): 80–84

W dniach 12–16 czerwca 2012 roku w Glasgow odbył się 20. Światowy Kongres Zdrowia Seksualnego. Organizatorem tej organizowanej co drugi rok międzynarodowej imprezy naukowej było Światowe Towarzystwo Zdrowia Seksualnego (WAS, *World Association for Sexual Health*). Jest to organizacja o charakterze międzynarodowym. W jej skład wchodzi 163 profesjonalne zrzeszenia i towarzystwa naukowe, instytucje edukacyjne, organizacje pozarządowe oraz indywidualni członkowie. *World Association for Se-*

xual Health ma charakter multidyscyplinarny, a głównym celem jego działań jest promocja zdrowia oraz praw seksualnych na całym świecie.

Na czele Towarzystwa stoją wybitni klinicyści i badacze zajmujący się seksualnością człowieka, profesorowie: Rosemary Coates z Australii i Kevan Wylie z Wielkiej Brytanii. Profesor Kevan Wylie pełnił ponadto rolę gospodarza, a całość przedsięwzięcia była współorganizowana przez reprezentowane także przez niego Sheffieldskie Towarzystwo Badań nad Seksualnością i Relacjami (SSSSR, *Sheffield Society for the Study of Sexuality and Relationships*) [1].

Adres do korespondencji: dr n. med. Bartosz Grabski, bgrabski@wp.pl

Nadesłano: 26.01.2012

Przyjęto do druku: 28.02.2012

Sam kongres był przedsięwzięciem o ogromnym zasięgu i wybitnie multidyscyplinarnym charakterze. *Journal of Sexual Medicine* w suplemencie 3., w tomie 3., zamieścił łącznie 863 abstrakty, w tym 285 wystąpień wykładowych i 578 wystąpień posterowych. Główne obszary tematyczne objęły: 1) badania biomedyczne: podstawowe, fizjologiczne i farmakologiczne; 2) podejścia kliniczne: medyczne, psychologiczne i seksuologiczne; 3) edukację seksualną; 4) badania socjologiczne, behawioralne i historyczne; 5) zdrowie publiczne, epidemiologię i politykę publiczną; 6) zdrowie i prawa seksualne: działania i obrona; 7) zagadnienia etyczne, religijne i duchowe. Wybrane zagadnienia szczegółowe zamieszczono w tabeli 1 [1].

Bardzo miłym akcentem podczas Kongresu było aktywne uczestnictwo badaczy i klinicystów z Polski. Tematyka wystąpień polskich uczestników została zebrana, w kolejności alfabetycznej według nazwiska pierwszego autora, w tabeli 2.

Jak na każdym zjeździe naukowym, sale wykładowe i posterowe nie są jedynym miejscem, gdzie toczy się kongresowe życie. Na towarzyszących kongresowi stoiskach swoje produkty prezentowały zarówno fir-

my farmaceutyczne, jak i firmy produkujące urządzenia i sprzęt służący terapii i rehabilitacji seksualnej.

Wśród nowości z zakresu farmakoterapii problemów związanych z seksualnością człowieka zaproponowano nowe produkty (preparaty) testosteronu, o różnym sposobie dostarczania substancji czynnej, takie jak [3]:

- Striant® SR: preparat testosteronu, w dawce jednorazowej 30 mg, w innowacyjnym systemie aplikacji w postaci tabletek posiadających właściwości adhezyjne do błony śluzowej policzka. Według cytowanych badań system taki opierając się o 2-krotne podanie preparatu w ciągu doby zapewnia stabilne dobowe średnie stężenie testosteronu (T), dihydrotestosteronu (DHT) i stosunku T/DHT, w zakresach fizjologicznych. Równocześnie wskazuje się zalety systemu „dośluzówkowej”/ „dopoliczkowej” aplikacji, takie jak dyskrecja i wygoda użycia (umożliwia bezproblemowe wykonywanie codziennych aktywności, jak na przykład: kąpiel, jedzenie, picie, pływanie);
- iniekcje testosteronu w postaci preparatów depot (Nebido®, firmy Bayer);

Tabela 1. Wybrane zagadnienia szczegółowe omawiane na 20. Światowym Kongresie Zdrowia Seksualnego Glasgow [1, 2]

Tematyka prezentacji
Wybrane zagadnienia kliniczne: <ul style="list-style-type: none"> • empirycznie poparte terapie psychoseksualne w dysfunkcjach seksualnych • pochwica, uzależnienie od seksu • zaburzenie dysmorficzne — syndrom małego penisa • poorgazmiczny zespół chorobowy • seks analny (zdrowie — choroby przenoszone drogą płciową i rak) • praca ze szczególnymi grupami klientów: pomoc klientom polimorycznym • opieka nad ofiarami przemocy seksualnej
Seksualność w chorobie nowotworowej <ul style="list-style-type: none"> • seksualność w raku piersi • seksualność w raku prostaty • seksualność w raku okrężnicy i odbytnicy • seksualność w rakach dróg rodnych
Seksualność osób niepełnosprawnych intelektualnie
Seksualność w chorobach psychicznych
Transgenderizm i transseksualizm
Współczesne media <ul style="list-style-type: none"> • zagrożenia • internetowa promocja zdrowia seksualnego i edukacja seksualna
Religia a zdrowie seksualne
Kulturowe aspekty seksualności
Seksuologia w różnych krajach
Kontracepcja
Rozwój seksualny
Orgazm

Tabela 2. Wystąpienia polskich uczestników podczas 20. Światowego Kongresu Zdrowia Seksualnego w Glasgow [2]

Autorzy	Temat	Prezentacja
Beisert M.	<i>'Abused abuser' hypothesis in understanding the aetiology of paedophilia</i>	Prezentacja ustna
Heitzman J. i wsp.	<i>Characteristics of perpetrators of child abuse in Poland</i>	Poster
Iniewicz G., Grabski B.	<i>Two perspectives on professional help for LGB clients — do therapists and LGB people in Poland share the same expectations?</i>	Poster
Jarząbek-Bielecka G.E., Durda M., Kaczmarek M.	<i>Trends in sexual behaviour among Polish women born between 1975 and 1995</i>	Poster
Jarząbek-Bielecka G.E. i wsp.	<i>Chronological age and pubertal development-evaluation for purpose of child-pornographic materials</i>	Poster
Jarząbek-Bielecka G.E. i wsp.	<i>Statistical analysis of sexual violence cases in Wielkopolska region of Poland — study of prosecutor office data in years 2000–2010</i>	Poster
Kalka D. i wsp.	<i>Assessment of dependence between heart rate recovery and IIEF-5 test scores in patients with ischemic heart disease and erectile dysfunction subjected to cardiac rehabilitation</i>	Prezentacja ustna
Kalka D. i wsp.	<i>Age, physical fitness, erectile dysfunction intensity and cardiac rehabilitation in men with ischaemic heart disease and erectile disorders</i>	Poster
Kalka D. i wsp.	<i>Evaluation of the influence of a six-month cardiac rehabilitation cycle on physical capacity and erectile dysfunction intensity in men with ischemic heart disease</i>	Poster
Skowroński D. i wsp.	<i>Comparative study of sexual attitudes and lifestyles in Australia and Poland</i>	Poster

- preparaty oparte o żel do aplikacji skórnej (Tostran®, firmy ProStrakan).

Wśród metod nefarmakologicznego leczenia zaburzeń seksualnych zaproponowano innowacyjny nowy system efektywnej terapii kobiecej dysfunkcji seksualnej — Eros®. Oparte na tym systemie urządzenie posiada specjalną końcówkę zakładaną na łechtaczkę. Tworzone przez aparat podciśnienie zapewnia zwiększenie napływu krwi do okolic genitalnych, co sprzyja leczeniu takich problemów jak zaburzenia pożądania, podniecenia, orgazmu i zaburzeń związanych z bólem [3].

Bardzo wyraźnie zaznaczyły też swoją obecność organizacje zajmujące się promocją edukacji seksualnej, badań nad seksualnością lub działaniem na rzecz praw i zdrowia seksualnego. Swoje stoiska wystawiły: Towarzystwo Naukowych Badań nad Seksualnością (SSSS, *The Society for the Scientific Study of Sexuality*), Międzynarodowe Towarzystwo Planowania Rodziny (IPPF, *International Planned Parenthood Federation*), Brytyjskie Towarzystwo Edukatorów Seksualnych (BASE, *British Association of Sexual Educators*). Charakterystyka tych organizacji zebrana została w tabeli 3 [3].

Warto także zauważyć, że duża część wystąpień poświęcona była właśnie tematyce praw seksualnych [1, 2].

Wspomniane IPPF wydało nawet specjalną deklarację w tym zakresie opartą na siedmiu wiodących zasadach (pryncypiach), które zapewniają ramy dla wszystkich praw seksualnych zawartych w Deklaracji IPPF oraz gwarantują, chronią i wspierają te prawa w obrębie Federacji. Pryncypia te to następujące stwierdzenia:

1. Seksualność jest integralną częścią osobowości każdej istoty ludzkiej i z tego powodu powinno się stworzyć sprzyjające środowisko, w którym każdy może cieszyć się wszystkimi prawami seksualnymi, jako częścią procesu rozwojowego osoby.
2. Prawa i ochrona gwarantowana osobom poniżej 18. roku życia różnią się od tych dla dorosłych i muszą brać pod uwagę rozwijającą się zdolność indywidualnego dziecka do realizowania swoich praw we własnym imieniu.
3. Przeciwdziałanie dyskryminacji jest zasadniczą podstawą ochrony i promocji wszystkich praw człowieka.
4. Seksualność i płynąca z niej przyjemność jest centralnym aspektem bycia człowiekiem, niezależnie od tego, czy ktoś wybiera, czy też nie rozmnażanie się;
5. Zapewnienie praw seksualnych dla wszystkich zawiera zobowiązanie do ochrony wolności i ochrony przed zranieniem.

Tabela 3. Organizacje, których działalność związana jest z seksualnością [3]

Organizacja	Charakterystyka	Cele – zakres działań	Kontakt
SSSS	Założone w 1957 roku w Stanach Zjednoczonych. Członkowie: seksuolodzy, psycholodzy, profesjonalści zdrowia psychicznego, edukatorzy, badacze, terapeuci i inni	— Rygorystyczne systematyczne badania nad seksualnością. — Broszury edukacyjne – <i>“What sexual scientist know about....”</i> : • Love • Compulsive sexual behavior • Transgender identity and sexuality • Sexual satisfaction in committed relationships • HIV/AIDS • Pronography • Correct use of the male condom	www.sexscience.org
IPPF	Ogólnosiwiatowy ruch skupiający organizacje narodowe	— Działania na rzecz praw seksualnych (rozumianych jako prawa człowieka) — Broszury edukacyjne: • Prawa seksualne młodzieży • Prawa seksualne w działaniu • Walka o edukację seksualną • Życie z HIV/AIDS	www.ippf.org
BASE	Narodowe towarzystwo skupiające edukatorów seksualnych	— Wsparcie edukatorów seksualnych w ich działaniach — Promocja pozytywnej edukacji seksualnej, nieograniczonej jedynie do informacji o chorobach przenoszonych drogą płciową i kontraccepcji — Zapewnianie dostępu do właściwej i adekwatnej edukacji seksualnej, pozwalającej ludziom dokonywać świadomych wyborów — Przekazywanie informacji w sposób przyjazny i zrozumiały dla odbiorcy — Promocja zdrowej, przyjemnej i spełniającej seksualności — Tworzenie środowiska otwartości i uczciwości w odniesieniu do spraw seksualnych — Promowanie i uczestnictwo w narodowych debatach nad seksualnością	www.baseuk.org

Tabela 4. Prawa seksualne zawarte w Deklaracji IPPF [3]

Artykuł	Treść
1	Prawo do równości, równej ochrony przez prawo, wolności od wszystkich form dyskryminacji w związku z płcią biologiczną, seksualnością i płcią psychiczną
2	Prawo do udziału dla wszystkich osób niezależnie od płci biologicznej, seksualności i płci psychicznej
3	Prawa do życia, swobody, bezpieczeństwa osoby i cielesnej integralności
4	Prawo do prywatności
5	Prawo do osobistej autonomii i uznania wobec prawa
6	Prawa do wolności myśli, opinii i ekspresji; prawo do zrzeszania się
7	Prawo do zdrowia i czerpania korzyści z postępu naukowego
8	Prawo do edukacji i informacji
9	Prawo, by wybierać czy wchodzić, czy też nie w związek małżeński i zakładać oraz planować rodzinę, i decydować jak i kiedy oraz czy mieć lub nie mieć dzieci
10	Prawo do odpowiedzialności i zadośćuczynienia

6. Prawa seksualne mogą być przedmiotem tylko tych ograniczeń, które wynikają z regulacji prawnych, aby służyć ochronie wolności innych i ogólnego dobra w demokratycznym społeczeństwie.

7. Zobowiązania do szanowania, ochrony, wypełnienia i stosowania wszystkich praw i wolności seksualnych [3]. Ponadto, jak stwierdzono w Deklaracji IPPF, prawa seksualne są prawami człowieka i jako takie stają

Tabela 5. Kalendarz zbliżających się wydarzeń naukowych o charakterze międzynarodowym [3]

Wydarzenie	Miejsce	Data
5. Afrykański Kongres Seksualnego i Reprodukcyjnego Zdrowia i Praw	Kair, Egipt	9–12 lutego 2012 r.
11. Kongres Europejskiej Federacji Seksuologii	Madryd, Hiszpania	20–22 września 2012 roku
21. Światowy Kongres Zdrowia Seksualnego	Rio de Janeiro, Brazylia	23–27 czerwca 2013 roku
22. Światowy Kongres Zdrowia Seksualnego	Seul, Korea ?	2015

się uniwersalne i niepodzielne. Wyprowadzone są z podstawowych praw — do wolności, równości, prywatności, autonomii, integralności i godności wszystkich ludzi. Zawarto je w tabeli 4 [3].

Na zakończenie nie sposób nie wspomnieć o zbliżających się kolejnych wydarzeniach naukowych, których anonse dostępne były w Glasgow. Kalendarz tych imprez zamieszczono w tabeli 5. Kolejny, 21. Światowy Kongres Zdrowia Seksualnego odbę-

dzie się w Rio de Janeiro w Brazylii już w 2013 roku, co ze względu na rangę wydarzenia warto uwzględnić już teraz w swoich planach [3].

Piśmiennictwo

1. The Journal of Sexual Medicine 2011; 8 (supl. 3): 84–299
2. 20th World Congress for Sexual Health. Glasgow, United Kingdom, 12–16, 2011. Final Program.
3. Materiały konferencyjne i reklamowe.